

I

(Legislatívne akty)

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2014/60/EÚ

z 15. mája 2014

**o navrátení predmetov kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia členského štátu
a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 (prepracované znenie)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) Smernica Rady 93/7/EHS ⁽²⁾ bola podstatným spôsobom zmenená smernicami Európskeho parlamentu a Rady 96/100/ES ⁽³⁾ a 2001/38/ES ⁽⁴⁾. Pri príležitosti ďalších zmien je z dôvodu prehľadnosti vhodné uvedenú smernicu prepracovať.
- (2) Vnútorný trh zahŕňa oblasť bez vnútorných hraníc, v ktorej je v súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) zabezpečený voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu. Podľa článku 36 ZFEÚ relevantné ustanovenia o voľnom pohybe tovaru nevyklúčujú zákazy ani obmedzenia dovozu, vývozu alebo tranzitu tovaru, odôvodnené ochranou národného kultúrneho bohatstva, ktoré má umeleckú, historickú alebo archeologickú hodnotu.
- (3) Za podmienok a v medziach stanovených článkom 36 ZFEÚ si členské štáty ponechávajú právo vymedziť svoje národné kultúrne bohatstvo a prijímať potrebné opatrenia na jeho ochranu. Napriek tomu Únia zohráva dôležitú úlohu pri podporovaní spolupráce medzi členskými štátmi v záujme ochrany kultúrneho dedičstva európskeho významu, ku ktorému takéto národné kultúrne bohatstvo patrí.
- (4) Smernicou 93/7/EHS sa zaviedli opatrenia umožňujúce členským štátom zabezpečiť, aby sa na ich územie navrátili predmety kultúrnej hodnoty, ktoré sú označené ako národné kultúrne bohatstvo v zmysle článku 36 ZFEÚ, ktoré patria do spoločných kategórií predmetov kultúrnej hodnoty uvedených v prílohe k uvedenej smernici a ktoré boli vyvezené z ich územia v rozpore s vnútroštátnymi opatreniami alebo nariadením Rady (ES) č. 116/2009 ⁽⁵⁾. Uvedená smernica sa tiež vzťahovala na predmety kultúrnej hodnoty označené ako národné kultúrne bohatstvo, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť verejných zbierok alebo inventárov cirkevných inštitúcií, ktoré nepatrili do týchto spoločných kategórií.

⁽¹⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 16. apríla 2014 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 8. mája 2014.

⁽²⁾ Smernica Rady 93/7/EHS z 15. marca 1993 o navrátení predmetov kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia členského štátu (Ú. v. ES L 74, 27.3.1993, s. 74).

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/100/ES zo 17. februára 1997, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 93/7/EHS o navrátení predmetov kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia členského štátu (Ú. v. ES L 60, 1.3.1997, s. 59).

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/38/ES z 5. júna 2001, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 93/7/EHS o vrátení objektov kultúrneho významu nezákonne vyvezených z územia členského štátu (Ú. v. ES L 187, 10.7.2001, s. 43).

⁽⁵⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 116/2009 z 18. decembra 2008 o vývoze tovaru kultúrneho charakteru (Ú. v. EÚ L 39, 10.2.2009, s. 1).

- (5) Smernicou 93/7/EHS sa medzi členskými štátmi ustanovila administratívna spolupráca pri riešení otázok týkajúcich sa ich národného kultúrneho bohatstva, a to v úzkom spojení s ich spolupracou s Interpolom a inými príslušnými orgánmi v oblasti odcudzených umeleckých diel, pričom sa ohlasujú najmä stratené, odcudzené alebo nezákonne vyvezené predmety kultúrnej hodnoty, ktoré tvoria časť ich národného kultúrneho bohatstva a verejných zbierok.
- (6) Konanie ustanovené smernicou 93/7/EHS predstavovalo prvý krok pri nadviazaní spolupráce medzi členskými štátmi v tejto oblasti v rámci vnútorného trhu s cieľom ďalej rozvinúť vzájomné uznávanie príslušných vnútroštátnych právnych predpisov.
- (7) Nariadením (ES) č. 116/2009 sa spolu so smernicou 93/7/EHS zaviedol systém Únie na ochranu predmetov kultúrnej hodnoty členských štátov.
- (8) Cieľom smernice 93/7/EHS bolo zaručiť fyzické navrátenie predmetov kultúrnej hodnoty členskému štátu, z ktorého územia boli tieto predmety nezákonne vyvezené, bez ohľadu na majetkové práva k takýmto predmetom. Z uplatňovania uvedenej smernice je však zrejmé, že systém na zabezpečenie navrátenia takýchto predmetov kultúrnej hodnoty má svoje obmedzenia. V správach o uplatňovaní uvedenej smernice sa poukazuje na jej zriedkavé uplatňovanie, a to najmä z dôvodu jej obmedzeného rozsahu pôsobnosti vyplývajúceho z podmienok stanovených v prílohe k uvedenej smernici, obmedzenej lehoty na uplatnenie nároku na navrátenie a nákladov spojených s navrátením.
- (9) Rozsah pôsobnosti tejto smernice by sa mal rozšíriť na všetky predmety kultúrnej hodnoty označené alebo vymedzené členským štátom podľa vnútroštátnych právnych predpisov alebo administratívnych postupov ako národné kultúrne bohatstvo, ktoré má umeleckú, historickú alebo archeologickú hodnotu v zmysle článku 36 ZFEÚ. Táto smernica by sa teda mala vzťahovať na predmety historického, paleontologického, etnografického či numizmatického významu alebo vedeckej hodnoty, ak sú označené alebo vymedzené ako národné kultúrne bohatstvo, a to bez ohľadu na to, či sú súčasťou verejných alebo iných zbierok, alebo sú samostatnými predmetmi, a či pochádzajú zo zákonných, alebo neoprávnených vykopávok. Okrem toho by predmety kultúrnej hodnoty označené alebo vymedzené ako národné kultúrne bohatstvo nemali viac musieť patriť do určitých kategórií alebo spĺňať hraničné hodnoty týkajúce sa ich veku a/alebo finančnej hodnoty na to, aby spĺňali podmienky na navrátenie podľa tejto smernice.
- (10) V článku 36 ZFEÚ sa uznáva rešpektovanie rozmanitosti vnútroštátnych systémov ochrany národného kultúrneho bohatstva. V záujme posilnenia vzájomnej dôvery, ochoty spolupracovať a vzájomného porozumenia medzi členskými štátmi by sa mal v súvislosti s článkom 36 ZFEÚ vymedziť pojem „národné kultúrne bohatstvo“. Členské štáty by tiež mali uľahčovať navrátenie predmetov kultúrnej hodnoty členskému štátu, z ktorého územia boli tieto predmety nezákonne vyvezené, bez ohľadu na dátum pristúpenia daného členského štátu a mali by zabezpečiť, aby pri navrátení týchto predmetov nevznikli neprimerané náklady. Členské štáty by mali mať možnosť vrátiť predmety kultúrnej hodnoty, ktoré nie sú označené alebo vymedzené ako národné kultúrne bohatstvo, pokiaľ rešpektujú príslušné ustanovenia ZFEÚ, ako aj predmety kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezené pred 1. januárom 1993.
- (11) Je potrebné zvýšiť administratívnu spoluprácu medzi členskými štátmi, aby sa podporilo účinnejšie a jednotnejšie uplatňovanie tejto smernice. Preto by sa malo stanoviť, že ústredné orgány sú povinné navzájom efektívne spolupracovať a vymieňať si informácie o nezákonne vyvezených predmetoch kultúrnej hodnoty prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (Internal Market Information System – ďalej len „IMI“) zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1024/2012 ⁽¹⁾. S cieľom zlepšiť vykonávanie tejto smernice by sa mal vytvoriť modul systému IMI, osobitne upravený pre predmety kultúrnej hodnoty. Taktiež je žiaduce, aby ostatné príslušné orgány členských štátov používali ten istý systém, pokiaľ je to vhodné.
- (12) S cieľom zaistiť ochranu osobných údajov by administratívna spolupráca a výmena informácií medzi príslušnými orgánmi mala byť v súlade s pravidlami stanovenými v smernici Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES ⁽²⁾, a pokiaľ sa využíva IMI, tak aj s pravidlami uvedenými v nariadení (EÚ) č. 1024/2012. Vymedzenia pojmov použité v smernici 95/46/ES a v nariadení (ES) č. 45/2001 ⁽³⁾ by sa mali uplatňovať aj na účely tejto smernice.
- (13) Dospelo sa k záveru, že lehota na overenie, či predmet kultúrnej hodnoty nájdený v inom členskom štáte predstavuje predmet kultúrnej hodnoty v zmysle smernice 93/7/EHS, je v praxi príkrátka. Mala by sa preto predĺžiť na šesť mesiacov. Dlhšia lehota by mala členským štátom umožniť prijať potrebné opatrenia na ochranu predmetu kultúrnej hodnoty a v prípade potreby zabrániť činnosti mariacej konanie o navrátení.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1024/2012 z 25. októbra 2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu a o zrušení rozhodnutia Komisie 2008/49/ES („nariadenie o IMI“) (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 1).

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 74).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov (Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1).

- (14) Lehota na uplatnenie nároku na navrátenie by sa tiež mala predĺžiť na tri roky odo dňa, keď sa členský štát, z ktorého územia bol predmet kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezený, dozvedel o mieste, kde sa predmet kultúrnej hodnoty nachádza, a o totožnosti jeho vlastníka alebo držiteľa. Predĺženie tejto lehoty by malo uľahčiť navrátenie a odrádzať od nezákonného vývozu národného kultúrneho bohatstva. V záujme jasnosti by bolo vhodné uviesť, že lehota na uplatnenie nároku na navrátenie začína plynúť odo dňa, keď bol informovaný ústredný orgán členského štátu, z ktorého územia bol predmet kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezený.
- (15) V smernici 93/7/EHS sa ustanovuje, že nárok na navrátenie nie je možné uplatniť po uplynutí 30 rokov odo dňa, keď bol predmet kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezený z územia členského štátu. Ak však ide o predmety, ktoré tvoria časť verejných zbierok, a o predmety, ktoré patria do inventárov cirkevných inštitúcií v členských štátoch, v ktorých sa na ne vzťahujú osobitné úpravy na ich ochranu podľa vnútroštátneho práva, na uplatnenie nároku na navrátenie sa za určitých podmienok vzťahuje dlhšia lehota. Vzhľadom na skutočnosť, že členské štáty môžu mať podľa vnútroštátneho práva osobitné úpravy na ochranu v súvislosti s inými náboženskými inštitúciami ako cirkevnými inštitúciami, by sa táto smernica mala vzťahovať aj na tieto iné náboženské inštitúcie.
- (16) Rada vo svojich záveroch o predchádzaní trestnej činnosti v súvislosti s predmetmi kultúrnej hodnoty a boji proti nej, prijatými 13. a 14. decembra 2011, uznala, že je potrebné prijať opatrenia, ktorými sa zvýši efektívnosť predchádzania trestnej činnosti týkajúcej sa predmetov kultúrnej hodnoty a boja proti tomuto javu. Komisii odporučila, aby členským štátom poskytla podporu v záujme účinnej ochrany predmetov kultúrnej hodnoty s cieľom predchádzať nedovolenému obchodovaniu s predmetmi kultúrnej hodnoty, bojovať proti nemu a prípadne presadzovať doplňujúce opatrenia. Rada okrem toho odporučila členským štátom, aby zväzili ratifikáciu Dohovoru Unesco o opatreniach na zákaz a zamedzenie nedovolenému dovozu, vývozu a prevodu vlastníctva kultúrnych statkov, podpísaného v Paríži 17. novembra 1970, a Dohovoru UNIDROIT o ukradnutých alebo nezákonne vyvezených kultúrnych predmetoch, podpísaného v Ríme 24. júna 1995.
- (17) Je preto žiaduce zabezpečiť, aby všetky dotknuté subjekty na trhu preukázali pri transakciách s predmetmi kultúrnej hodnoty náležitú starostlivosť. Dôsledky nadobudnutia predmetu kultúrnej hodnoty nezákonného pôvodu budú naozaj odrádzajúce, len ak bude platba odškodnenia spojená s povinnosťou vlastníka preukázať, že postupoval s náležitou starostlivosťou. Preto v snahe dosiahnuť ciele Únie v oblasti predchádzania nedovolenému obchodovaniu s predmetmi kultúrnej hodnoty a boja proti nemu, by sa v tejto smernici malo stanoviť, že na účely odškodnenia musí vlastník dokázať, že pri nadobúdaní predmetu postupoval s náležitou starostlivosťou.
- (18) Bolo by tiež užitočné, aby každá osoba, a najmä každý subjekt na trhu, mali ľahký prístup k verejným informáciám o predmetoch kultúrnej hodnoty, ktoré členské štáty označili alebo vymedzili ako národné kultúrne bohatstvo. Členské štáty by sa mali usilovať uľahčiť prístup k týmto verejným informáciám.
- (19) S cieľom uľahčiť jednotný výklad pojmu náležitá starostlivosť by sa mal v tejto smernici stanoviť nevyčerpávajúci zoznam kritérií, ktoré treba zohľadniť pri určovaní toho, či vlastník pri nadobúdaní predmetu kultúrnej hodnoty postupoval s náležitou starostlivosťou.
- (20) Keďže cieľ tejto smernice, a to umožniť navrátenie predmetov kultúrnej hodnoty označených alebo vymedzených ako národné kultúrne bohatstvo, ktoré boli nezákonne vyvezené z územia členských štátov, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (21) Keďže sa úlohy výboru zriadeného nariadením (ES) č. 116/2009 stali bezpredmetné z dôvodu vypustenia prílohy k smernici 93/7/EHS, odkazy na uvedený výbor by sa mali preto vypustiť. V záujme zachovania platformy pre výmenu skúseností a osvedčených postupov pri vykonávaní tejto smernice v členských štátoch by však Komisia mala zriadiť expertnú skupinu zloženú z expertov z ústredných orgánov členských štátov zodpovedných za vykonávanie tejto smernice, ktorá by sa mala okrem iného zúčastňovať na procese prispôsobovania modulu systému IMI osobitne upraveného pre predmety kultúrnej hodnoty.
- (22) Keďže príloha k nariadeniu (EÚ) č. 1024/2012 obsahuje zoznam ustanovení týkajúcich sa administratívnej spolupráce v aktoch Únie, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom IMI, je potrebné uvedenú prílohu zmeniť a začleniť do nej túto smernicu.
- (23) Povinnosť transponovať túto smernicu do vnútroštátneho práva by sa mala obmedziť na tie ustanovenia, ktoré predstavujú podstatnú zmenu v porovnaní s predchádzajúcimi smernicami. Povinnosť transponovať ustanovenia, ktoré sa nezmenili, vyplýva zo skorších smerníc.
- (24) Táto smernica by sa mala uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté záväzky členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu smerníc stanovených v časti B prílohy I do vnútroštátneho práva,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Táto smernica sa vzťahuje na navrátenie predmetov kultúrnej hodnoty označených alebo vymedzených členským štátom ako súčasť národného kultúrneho bohatstva v zmysle článku 2 bodu 1, ktoré boli nezákonne vyvezené z územia uvedeneho členského štátu.

Článok 2

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „predmet kultúrnej hodnoty“ je predmet, ktorý je pred jeho nezákonným vyvezením z územia členského štátu alebo po ňom označený alebo vymedzený daným členským štátom ako súčasť „národného kultúrneho bohatstva, ktoré má umeleckú, historickú alebo archeologickú hodnotu“ podľa vnútroštátnych právnych predpisov alebo administratívnych postupov v zmysle článku 36 ZFEÚ;
2. „nezákonný vývoz z územia členského štátu“ je:
 - a) vývoz z územia členského štátu v rozpore s jeho predpismi na ochranu národného kultúrneho bohatstva alebo v rozpore s nariadením (ES) č. 116/2009 alebo
 - b) nevrátenie zákonného dočasného vývozu po uplynutí lehoty alebo akékoľvek porušenie iných podmienok týkajúcich sa takého dočasného vývozu;
3. „žiadajúci členský štát“ je členský štát, z ktorého územia sa predmet kultúrnej hodnoty nezákonne vyviezol;
4. „požiadaný členský štát“ je členský štát, na ktorého území sa nachádza predmet kultúrnej hodnoty, ktorý bol nezákonne vyvezený z územia iného členského štátu;
5. „navrátenie“ je fyzické navrátenie predmetu kultúrnej hodnoty na územie žiadajúceho členského štátu;
6. „vlastník“ je osoba vykonávajúca faktickú moc nad predmetom kultúrnej hodnoty pre seba;
7. „držiteľ“ je osoba vykonávajúca faktickú moc nad predmetom kultúrnej hodnoty pre tretie osoby;
8. „verejné zbierky“ sú zbierky označené za verejné v súlade s právnymi predpismi členského štátu, ktoré sú vo vlastníctve tohto členského štátu, miestneho alebo regionálneho orgánu v rámci tohto členského štátu alebo inštitúcie, ktorá sa nachádza na území tohto členského štátu, pod podmienkou, že je takáto inštitúcia majetkom tohto členského štátu, miestneho alebo regionálneho orgánu alebo je ním z veľkej časti financovaná.

Článok 3

Predmety kultúrnej hodnoty, ktoré boli nezákonne vyvezené z územia členského štátu, sa navráti v súlade s postupom stanoveným v tejto smernici a za podmienok v nej stanovených.

Článok 4

Každý členský štát určí jeden alebo viac ústredných orgánov, ktoré vykonávajú úlohy ustanovené v tejto smernici.

Členské štáty informujú Komisiu o všetkých ústredných orgánoch, ktoré určia podľa tohto článku.

Komisia uverejní zoznam uvedených ústredných orgánov a všetky zmeny, ktoré sa ich týkajú, v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*.

Článok 5

Ústredné orgány členských štátov navzájom spolupracujú a podporujú konzultácie medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi členských štátov, ktoré najmä:

1. na základe žiadosti žiadajúceho členského štátu pátrajú po špecifikovanom predmete kultúrnej hodnoty, ktorý bol nezákonne vyvezený z jeho územia, a totožnosti jeho vlastníka a/alebo držiteľa. Žiadosť musí obsahovať všetky informácie potrebné na ulahčenie pátrania, najmä údaj o skutočnom alebo predpokladanom mieste výskytu predmetu;
2. oznamujú dotknutým členským štátom, keď sa na ich vlastnom území nájde predmet kultúrnej hodnoty, o ktorom sa možno odôvodnene domnievať, že bol nezákonne vyvezený z územia iného členského štátu;

3. umožňujú príslušným orgánom žiadajúceho štátu kontrolovať, či je dotknutý predmet predmetom kultúrnej hodnoty, pokiaľ sa kontrola vykoná do šiestich mesiacov od oznámenia ustanoveného v bode 2. Ak sa kontrola nevykoná v stanovenej lehote, body 4 a 5 sa prestanú uplatňovať;
4. prijímajú v spolupráci s dotknutým členským štátom všetky potrebné opatrenia na fyzické uchovávanie predmetu kultúrnej hodnoty;
5. prostredníctvom potrebných predbežných opatrení zabraňujú činnosti mariacej konanie o navrátení;
6. konajú ako sprostredkovateľ medzi vlastníkom a/alebo držiteľom a žiadajúcim členským štátom v súvislosti s navrátením. Na tento účel môžu príslušné orgány požiadaného členského štátu bez toho, aby bol dotknutý článok 6, najprv uľahčiť vykonanie arbitrážneho konania v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi požiadaného členského štátu, pokiaľ na to žiadajúci členský štát a vlastník alebo držiteľ udelia svoj oficiálny súhlas.

Ústredné orgány členských štátov používajú na účely vzájomnej spolupráce a konzultácií modul informačného systému o vnútornom trhu (ďalej len „IMI“), zriadeného nariadením (EÚ) č. 1024/2012, ktorý bol osobitne upravený pre predmety kultúrnej hodnoty. Môžu tiež využívať IMI na šírenie informácií o predmetoch kultúrnej hodnoty, ktoré boli odcudzené alebo nezákonne vyvezené z ich územia, súvisiacich s danými prípadmi. Členské štáty rozhodujú o používaní IMI inými príslušnými orgánmi na účely tejto smernice.

Článok 6

Žiadajúci členský štát môže na príslušný súd v požadovanom členskom štáte podať žalobu proti vlastníkovi, prípadne držiteľovi s cieľom zabezpečiť navrátenie predmetu kultúrnej hodnoty, ktorý bol nezákonne vyvezený z jeho územia.

Súdne konanie sa môže začať, iba ak sa k žalobe priloží:

- a) dokument opisujúci predmet, ktorý je predmetom žiadosti a v ktorom sa uvádza, že ide o predmet kultúrnej hodnoty;
- b) vyhlásenie príslušných orgánov žiadajúceho členského štátu, že predmet kultúrnej hodnoty bol nezákonne vyvezený z jeho územia.

Článok 7

Príslušný ústredný orgán žiadajúceho členského štátu ihneď informuje príslušný ústredný orgán požiadaného členského štátu o začatí súdneho konania s cieľom zabezpečiť navrátenie dotknutého predmetu.

Príslušný ústredný orgán požiadaného členského štátu ihneď informuje ústredné orgány ostatných členských štátov.

Na výmenu informácií sa používa IMI v súlade s príslušnými právnymi ustanoveniami o ochrane osobných údajov a súkromia a bez toho, aby bola dotknutá možnosť príslušných ústredných orgánov používať popri IMI iné komunikačné prostriedky.

Článok 8

1. Členské štáty vo svojich právnych predpisoch ustanovia, že nárok na navrátenie podľa tejto smernice nie je možné uplatniť po uplynutí troch rokov odo dňa, keď sa príslušný ústredný orgán žiadajúceho členského štátu dozvedel o mieste, kde sa predmet kultúrnej hodnoty nachádza, a o totožnosti jeho vlastníka alebo držiteľa.

Takýto nárok na navrátenie v každom prípade nie je možné uplatniť po uplynutí 30 rokov odo dňa, keď bol predmet kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezený z územia žiadajúceho členského štátu.

Ak však ide o predmety, ktoré sú súčasťou verejných zbierok vymedzených v článku 2 bode 8, a o predmety zapísané v inventároch cirkevných alebo iných náboženských inštitúcií v členských štátoch, v ktorých sa na ne vzťahujú osobitné úpravy na ich ochranu podľa vnútroštátneho práva, lehota na uplatnenie nároku na navrátenie je 75 rokov s výnimkou členských štátov, v ktorých je uplatnenie nároku na navrátenie nepremlčateľné, ako aj v prípade bilaterálnych zmlúv medzi členskými štátmi, v ktorých je stanovená lehota presahujúca 75 rokov.

2. Nárok na navrátenie nemožno uplatniť, ak vývoz predmetu kultúrnej hodnoty z územia žiadajúceho členského štátu už nie je ku dňu podania žaloby nezákonný.

Článok 9

Pokiaľ sa v článkoch 8 a 14 neustanovuje inak, príslušný súd nariadi navrátenie dotknutého predmetu kultúrnej hodnoty, ak sa preukáže, že ide o predmet kultúrnej hodnoty v zmysle článku 2 bodu 1, ktorý bol nezákonne vyvezený z územia členského štátu.

Článok 10

Ak sa nariadi navrátenie predmetu, príslušný súd v požadovanom členskom štáte poskytne vlastníčkovi primerané odškodnenie vzhľadom na okolnosti prípadu, pokiaľ vlastníč preukáže, že pri nadobudnutí predmetu postupoval s náležitou starostlivosťou.

Na to, aby sa určilo, či vlastníč postupoval s náležitou starostlivosťou, sa berú do úvahy všetky okolnosti nadobudnutia, a to najmä dokumentácia o pôvode predmetu, povolenia na vývoz potrebné na základe právnych predpisov žiadajúceho členského štátu, charakter zúčastnených strán, zaplatená cena, skutočnosť, či vlastníč nahliadol do prístupných registrov odcudzených predmetov kultúrnej hodnoty, a akákoľvek relevantná informácia, ktorú mohol reálne získať, alebo akékoľvek ďalšie opatrenia, ktoré by rozumná osoba uskutočnila za rovnakých okolností.

V prípade darovania alebo dedičstva nesmie byť právne postavenie vlastníka výhodnejšie ako postavenie osoby, od ktorej takto predmet získal.

Žiadajúci členský štát uhradí po navrátení predmetu uvedené odškodnenie.

Článok 11

Náklady vzniknuté pri vykonávaní rozhodnutia o navrátení predmetu kultúrnej hodnoty znáša žiadajúci členský štát. To platí aj o nákladoch spojených s opatreniami uvedenými v článku 5 bode 4.

Článok 12

Úhradou primeraného odškodnenia podľa článku 10 a nákladov uvedených v článku 11 nie je dotknuté právo žiadajúceho členského štátu požadovať úhradu týchto súm od osôb zodpovedných za nezákonný vývoz predmetu kultúrnej hodnoty z jeho územia.

Článok 13

Vlastníctvo predmetu kultúrnej hodnoty sa po navrátení spravuje právnymi predpismi žiadajúceho členského štátu.

Článok 14

Táto smernica sa uplatňuje len na predmety kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezené z územia členského štátu 1. januára 1993 a po tomto dátume.

Článok 15

1. Každý členský štát môže uplatňovať opatrenia ustanovené v tejto smernici aj na navrátenie iných predmetov kultúrnej hodnoty ako tých, ktoré sú vymedzené v článku 2 bode 1.
2. Každý členský štát môže opatrenia ustanovené v tejto smernici uplatňovať na žiadosti o navrátenie predmetov kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia iných členských štátov pred 1. januárom 1993.

Článok 16

Touto smernicou nie je dotknuté žiadne občianske ani trestné konanie, ktoré môže podľa vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov začať žiadajúci členský štát a/alebo vlastníč predmetu kultúrnej hodnoty, ktorý bol odcudzený.

Článok 17

1. Členské štáty do 18. decembra 2015 a potom každých päť rokov predkladajú Komisii správu o uplatňovaní tejto smernice.
2. Komisia každých päť rokov predkladá Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o hodnotení uplatňovania a účinnosti tejto smernice. K správe sa v prípade potreby priložia príslušné návrhy.

Článok 18

V prílohe k nariadeniu (EÚ) č. 1024/2012 sa dopĺňa tento bod:

- „8. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/60/EÚ z 15. mája 2014 o navrátení predmetov kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia členského štátu a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 (*): články 5 a 7.

(*) Ú. v. EÚ L 159, 28.5.2014, s. 1“.

Článok 19

1. Členské štáty do 18. decembra 2015 uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 2 bodom 1, článkom 5 prvým odsekom bodom 3, článkom 5 druhým odsekom, článkom 7 tretím odsekom, článkom 8 ods. 1, článkom 10 prvým a druhým odsekom a článkom 17 ods. 1 tejto smernice.

Bezodkladne oznámia Komisii znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Takisto uvedú, že odkazy v platných zákonoch, iných právnych predpisoch a správnych opatreniach na smernicu zrušenú touto smernicou sa považujú za odkazy na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upraví členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 20

Smernica 93/7/EHS zmenená smernicami uvedenými v časti A prílohy I sa zrušuje s účinnosťou od 19. decembra 2015 bez toho, aby tým boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu smerníc uvedených v časti B prílohy I do vnútroštátneho práva.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

Článok 21

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 2 body 2 až 8, články 3 a 4, článok 5 prvý odsek body 1, 2 a 4 až 6, článok 6, článok 7 prvý a druhý odsek, článok 8 ods. 2, článok 9, článok 10 tretí a štvrtý odsek a články 11 až 16 sa uplatňujú od 19. decembra 2015.

Článok 22

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 15. mája 2014

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
D. KOURKOULAS

PRÍLOHA I

ČASŤ A

**Zrušená smernica so zoznamom jej neskorších zmien
(podľa článku 20)**

Smernica Rady 93/7/EHS	(Ú. v. ES L 74, 27.3.1993, s. 74).
Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/100/ES	(Ú. v. ES L 60, 1.3.1997, s. 59).
Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/38/ES	(Ú. v. ES L 187, 10.7.2001, s. 43).

ČASŤ B

**Zoznam lehôt na transpozíciu do vnútroštátneho práva
(podľa článku 20)**

Smernica	Lehota na transpozíciu
93/7/EHS	15. 12. 1993 (15. 3. 1994 pre Belgicko, Nemecko a Holandsko)
96/100/ES	1. 9. 1997
2001/38/ES	31. 12. 2001

PRÍLOHA II

Tabuľka zhody

Smernica 93/7/EHS	Táto smernica
—	článok 1
článok 1 bod 1 prvá zarážka	článok 2 bod 1
článok 1 bod 1 druhá zarážka úvodná časť	—
článok 1 bod 1 druhá zarážka prvá podzarážka prvá veta	—
článok 1 bod 1 druhá zarážka prvá podzarážka druhá veta	článok 2 bod 8
článok 1 bod 1 druhá zarážka druhá podzarážka	—
článok 1 bod 2 prvá zarážka	článok 2 bod 2 písm. a)
článok 1 bod 2 druhá zarážka	článok 2 bod 2 písm. b)
článok 1 body 3 až 7	článok 2 body 3 až 7
článok 2	článok 3
článok 3	článok 4
článok 4 úvodná časť	článok 5 prvý odsek úvodná časť
článok 4 body 1 a 2	článok 5 prvý odsek body 1 a 2
článok 4 bod 3	článok 5 prvý odsek bod 3
článok 4 body 4 až 6	článok 5 prvý odsek body 4 až 6
—	článok 5 druhý odsek
článok 5 prvý odsek	článok 6 prvý odsek
článok 5 druhý odsek prvá zarážka	článok 6 druhý odsek písm. a)
článok 5 druhý odsek druhá zarážka	článok 6 druhý odsek písm. b)
článok 6 prvý odsek	článok 7 prvý odsek
článok 6 druhý odsek	článok 7 druhý odsek
—	článok 7 tretí odsek
článok 7 ods. 1 a 2	článok 8 ods. 1 a 2
článok 8	článok 9
článok 9 prvý odsek	článok 10 prvý odsek
článok 9 druhý odsek	—
—	článok 10 druhý odsek
článok 9 tretí a štvrtý odsek	článok 10 tretí a štvrtý odsek
články 10 až 15	články 11 až 16
článok 16 ods. 1 a 2	článok 17 ods. 1 a 2
článok 16 ods. 3	—
článok 16 ods. 4	—
článok 17	—
—	článok 18
článok 18	článok 19
—	článok 20
—	článok 21

Smernica 93/7/EHS	Táto smernica
článok 19	článok 22
príloha	—
—	príloha I
—	príloha II